

TEMA DEL DIA Pàgines 4 i 5

Patrimoni de la Humanitat

NOTES SOBRE EL PROJECTE DE PLA DE GESTIÓ CONFECCIONAT PELS COMUNS D'ESCALDES, ENCAMP, ANDORRA LA VELLA I SANT JULIÀ

El Govern veu «acceptable» el text del Madriu però planteja «dubtes»

Entre les mancances, indica l'absència d'anàlisi o uns mecanismes representatius insuficients || L'Executiu pensa que aquests punts s'haurien d'afegir i tractar en el projecte definitiu

ENRIC GUINART*
ESCALDES-ENGORDANY

Tot i les mancances i els dubtes que planteja el Pla de gestió presentat, es pot considerar com una base de treball acceptable». Aquesta és la conclusió principal de les notes que ha presentat el Govern sobre el projecte de Pla de gestió del Madriu que han confeccionat els comuns d'Escaldes, Encamp, la capital i Sant Julià.

Així, en línies generals, l'opinió de l'Executiu al text pactat al seu dia per les quatre corporacions és força positiu, tot i que posa sobre la taula diverses mancances i insuficiències que, sota el seu parer, caldria incloure en el document final: «Malgrat que s'han de revisar alguns punts del redactat, com ara les diverses solucions aportades, les preocupacions genèriques expressades i la creació d'un òrgan gestor, podrien integrar una proposta definitiva». En aquest sentit, les consideracions presentades pel Govern als comuns afectats a què ha tingut accés el PERIÒDIC D'ANDORRA inclouen com a principals handicaps del text «l'absència d'anàlisi i de planificació concretes, la insuficiència dels mecanismes representatius i dels mecanismes d'avaluació de l'avançament», els quals fan «minvar seriosament l'assoliment dels objectius que ha de fixar la redacció d'un pla de gestió». Per tant, el Govern creu que «tots aquests punts s'haurien d'afegir i tractar en el projecte definitiu».

Les diverses observacions formulades pel Govern (que es desglossen en sis apartats) s'han basat en l'anàlisi dels documents de referència: la Llei del patrimoni cultural d'Andorra, el text de la declaració de Bé d'Interès Cultural, els textos fonamentals i les recomanacions de la Convenció del Patrimoni Mundial de 1972 (revisat el 2009), el text de justificació del valor universal excepcional de la Vall del Madriu redactat pel Comitè del Patrimoni Mundial i diversos plans de gestió aprovats i avaluats per diferents organismes internacionals. ■

*eguinar@andorra.elperiodico.com

EL DETALL DE LES APORTACIONS DE L'EXECUTIU

Els punts que fan minvar els objectius

Les observacions presentades pel Govern van des dels objectius del Pla de gestió a la conservació del bé, la regulació i infraccions, així com el sistema de finançament

E. G.
ESCALDES-ENGORDANY

1 No lligar el finançament als ajuts del Govern

L'informe del Govern diu que el finançament previst pel Pla de gestió «planteja diversos dubtes», com ara que l'articulat preveu que la conservació, el manteniment i la preservació del bé seran pressupostats pel Govern quan, per llei, «la conservació és un deure del propietari». L'Executiu deixa molt clar que el pla no ha de lligar el finançament de les actuacions patrimonials als ajuts o al pressupost del Govern, i «els deures econòmics dels comuns no s'han de limitar a l'explotació turística del bé, la conservació també és un assumpte que els incumbeix». Resumint, «és evident» que el Govern no ha d'assumir pressupostàriament la conservació d'un Bé d'Interès Cultural (BIC) que no és propietat seva.

2 Objectius més clars i planificació d'accions

«Contràriament al text presentat, l'objectiu d'un pla de gestió no s'hauria de limitar a la redacció d'unes bones intencions o d'un reglament, o a la constitució d'un òrgan gestor. Cal que aquest Pla de gestió fixi uns objectius clars i planifiqui les accions necessàries per assolir-los». Així, el document elaborat pel Govern suggereix que la

política de gestió «s'ha d'acompanyar d'un calendari que prevegi els terminis per a la seva execució». A més, les notes de l'Executiu indiquen una dualitat que «dificultarà la gestió del bé»: l'òrgan gestor «no té cap competència sobre la zona tampò. Per tant, no té control sobre les entrades a la vall ni sobre les infraestructures que es requereixen». Conseqüentment, aquest organisme és integralment tributari dels propietaris comuns de la zona d'implantació i, per tant, difícilment es podrà desenvolupar una política d'explotació integral i conjunta sense el control o una col·laboració conjunta; en segon lloc, a l'interior del perímetre del bé la gestió és parcial ja que sols es controlarà una part de les actuacions i, vist així, «el pla no pot fer la funció de gestió integral».

3 Confusió amb la naturalesa del bé a protegir

L'anàlisi dut a terme pel Govern insisteix en la imprecisió del marc definit pel Pla de gestió que també traspua en la definició mateixa del bé i «pot plantejar dificultats en la seva conservació» perquè «hi ha confusió que té a veure amb la naturalesa del bé». Així, «si bé és necessari reconèixer l'importància del vessant natural del bé i és loable que els redactors del document la recullin, cal recordar que la declaració es fonamenta bàsicament en els seus valors culturals». En conclusió, «l'aspecte natural té un rang d'acompanya-

ment» i, segons el parer de l'Executiu, en cas d'antinòmia, s'ha de privilegiar el valor cultural sobre el natural. En aquest sentit, en el Pla de gestió confeccionat pels comuns «de nou, es troba a faltar un paràgraf que prevegi una definició de les unitats de paisatge segons els seus valors patrimonials i naturals per fixar el marc teòric sobre el qual assentar la gestió territorial del mosaic que compon la vall del Madriu-Perafita-Claror», s'afegeix.

4 Més representació de l'Executiu al Consell Assessor

El Govern exposa que en alguns punts «hi ha una confusió» entre el paper avaluador del Comitè del Patrimoni Mundial i el paper decisiu del Govern. L'Executiu diu que l'Estat decideix i aplica la seva normativa mentre que el Comitè «només recomana», i que l'incompliment reiteratiu de les recomanacions podria derivar en una radiació de la llista mundial, però amb això «no finalitza el deure de preservació de la vall, ja que és un deure contret envers la ciutadania i no envers el Comitè». És a dir, «els valors patrimonials de la vall del Madriu no són tributaris de la inscripció a la llista mundial». El Pla de gestió fixa un Consell Assessor en què, segons el Govern, falten alguns representants exteriors de l'Administració i l'Executiu només hi té un assessor quan s'ha de compensar el valor cultural i natural de la vall i, per tant, en caldrien dos.

5 Contradicció en l'esperit de la declaració

Un dels articles del pla fet pels comuns «contradiu» l'esperit de la declaració del BIC, perquè la vall es declara perquè té uns valors patrimonials que cal preservar, i la preservació és l'objectiu que hauria de perseguir; «si no és així, s'hauria d'entendre que la destrucció d'unes estructures per manca d'ús són una cosa normal» i «l'incompliment de la llei seria lícit».

6 Sense participació del Govern en l'òrgan de gestió

L'informe de l'Executiu també exposa que s'ha de recordar que el Pla de gestió que es presentarà davant del Comitè de Patrimoni Mundial «hauria de ser el fruit de quatre anys de maduració i reflexió» i, per tant, «difícilment es podrà justificar la presentació d'un mer marc genèric». D'altra banda, en les notes s'assenyala que s'hauria de privilegiar l'efectivitat i el text elaborat pels comuns «no preveu cap participació del Govern en l'òrgan de gestió» quan l'objectiu de protegir i gestionar un Bé d'Interès General «no solament és comunal, sinó que també és un deure contret per l'Estat». Igualment, «la limitació del rol del Govern al d'assessor o sancionador no sembla una solució pràctica per agilitzar la gestió de la vall», hi afegeix.